LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2017-12-19

Närvarande: F.d. justitierådet Karin Almgren samt justitieråden Johnny Herre och Dag Mattsson.

Nya regler om betaltjänster

Enligt en lagrådsremiss den 9 november 2017 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster,
2. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
3. lag om ändring i bokföringslagen (1999:1078),
4. lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ,
5. lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
6. lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kansliråden Rebecca Appelgren och Mattias Laine samt rättssakkunniga Nils Friberg och Johan Dahlman.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om betaltjänster

Inledning

Med de föreliggande lagförslagen genomförs i svensk rätt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG. Lagrådsremissen innehåller framför allt ett förslag till ändringar i lagen om betaltjänster och motsvarande ändringar i lagen om elektroniska pengar.

När den nuvarande lagen granskades anförde Lagrådet att de regler som föreslogs gick mycket långt i detaljrikedom, vilket medförde att lagen inte blev helt lättillgänglig och bitvis inte heller helt lättläst. Eftersom detta i allt väsentligt var en följd av anpassningen till de i sin tur mycket detaljerade bestämmelserna i det bakomliggande betaltjänstdirektivet, som var avsedda att åstadkomma en fullharmonisering av det aktuella området, fick lagförslagen med vissa påpekanden godtas. Det nya direktivet har tillfört ytterligare ett betydande antal bestämmelser och ökat komplexiteten i regleringen. Till det kommer att de regler som vid genomförandet av det första direktivet placerades i en egen lag, lagen (2010:738) om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument, nu i stället enligt förslaget ska föras in som en del av 5 kap. betaltjänstlagen, något som ytterligare bidrar till lagens komplexitet.

Genomförandet försvåras i det aktuella fallet också av att de tekniska standarder och de krav som ska ställas upp för att säkerheten i de kommersiella lösningar som lagen syftar till ska kunna åstadkommas inte har existerat under genomförandearbetet. Avsikten är att dessa

standarder och lösningar ska införas i form av EU-förordningar och alltså gälla direkt i medlemsstaterna.

Eftersom det huvudsakliga skälet till att de föreslagna reglerna i delar är svårtillgängliga och inte sällan svårlästa kan härledas till det bakomliggande direktivet, får lagförslagen i stort godtas (se dock beträffande reglerna om otillbörliga transaktioner i det följande). En mera allmän synpunkt är att regelsystemet hade vunnit i överskådlighet om lagen hade koncentrerats till den grundläggande reglering som måste finnas i lag och att övriga bestämmelser hade tagits in i förordning och myndighetsföreskrifter. Det är dock samtidigt naturligt att, nu när det andra direktivet genomförs, man inte gör några större lagtekniska omarbetningar utan utgår från den gällande strukturen. Det kan också ifrågasättas om det verkligen är nödvändigt med alla definitioner av olika begrepp i lagen; en del av dem framstår som ganska självklara. Att definiera ett begrepp i lagen medför inte sällan att man på förhand måste ta ställning till nya gränsdragningsfrågor som kanske lättare hade kunnat hanteras i rättstillämpningen. Lagrådet har dock förståelse för att reglerna är av sådan natur att det redan av lagen så exakt som möjligt bör framgå vad som gäller. På det hela taget får definitionerna, som ju normalt är hämtade direkt från direktivet, anses godtagbara. I något avseende ställer de dock till problem, och Lagrådet återkommer till detta.

Under lagrådsföredragningen har framkommit behov av företrädesvis redaktionella förändringar som inte närmare kommenteras i detta yttrande.

Allmänt om obehöriga transaktioner

Reglerna i det första och det andra betaltjänstdirektivet om ansvar för obehöriga transaktioner stämmer i stora delar överens, med vissa förändringar som i huvudsak ska stärka konsumentskyddet.

Vid genomförandet av det första direktivet gjordes bedömningen att reglerna om obehöriga transaktioner borde brytas ut och genomföras i en särskild lag (se prop. 2009/10:122 s. 12 f.). Det framhölls då att bestämmelser om betalningsansvar i sådana situationer är av stor praktisk betydelse och att det finns ett värde i att de är lättillgängliga, särskilt eftersom de ska skydda konsumenterna. Det konstaterades att reglerna inte heller hänger sakligt samman med direktivet i övrigt. Bestämmelserna togs därför in i den särskilda lagen från år 2010 om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument.

I lagrådsremissen görs nu bedömningen att reglerna bör föras över till betaltjänstlagen och att 2010 års lag alltså ska upphävas. Det hänvisas bl.a. till att det andra betaltjänstdirektivet också reglerar vilket ansvar en leverantör av en betalningsinitieringstjänst har för en obehörig transaktion i förhållande till den kontoförvaltande betaltjänstleverantören och att dessa regler inte passar i 2010 års lag, som reglerar endast kontohavarens ansvar.

Lagrådet konstaterar att de civilrättsliga bestämmelserna om ansvar för obehöriga transaktioner därmed kommer att hamna mitt i en synnerligen omfattande och tekniskt komplicerad lagstiftning, som väsentligen innehåller regler av näringsrättsligt slag.

Svårigheten att på ett tydligt och enkelt sätt inarbeta reglerna i betaltjänstlagen visar sig genom att de materiella reglerna om ansvar för obehöriga transaktioner ska finnas som 5 kap. 55–61 §§ men då

tillsammans med ett stort antal bestämmelser som i grunden rör andra saker, nämligen huvudsakligen hur olika betalningstransaktioner ska genomföras. Den centrala regleringen av vad som utgör en obehörig transaktion finns inte heller i 5 kap. utan tillämparen måste gå till den långa listan på definitioner i 1 kap. 4 § för att få reda på vad som gäller. Och den avgörande frågan om vilka skyldigheter som åligger betaltjänstanvändaren regleras inte i anslutning till bestämmelserna om ansvar för obehöriga transaktioner utan svaret finns i stället för sig självt i 5 kap. 6 §, trots att den bestämmelsen bara synes ha betydelse för bedömningen av om en användare enligt 5 kap. 57 § ska svara för obehöriga transaktioner på grund av grov oaktsamhet.

Vid ett inarbetande av reglerna om obehöriga transaktioner i betaltjänstlagen väcks också en del nya frågor, delvis beroende just på att den civilrättsliga regleringen knyts till lagens näringsrättsliga reglering.

En väsentlig fråga rör tillämpningsområdet. 2010 års lag är generellt tillämplig och gäller utan begränsningar för en kontohavares ansvar för belopp som belastar ett konto på grund av en obehörig transaktion (se 1 § i den lagen). Lagen kan alltså vara tillämplig även på vissa förhållanden som inte omfattas av betaltjänstdirektiven. Enligt lagrådsremissens förslag ska reglerna däremot i fortsättningen vara tillämpliga bara i fråga om betaltjänster och betaltjänstleverantörer, så som dessa begrepp är definierade i lagen.

Till följd av definitionerna kommer konsumentskyddet enligt de föreslagna reglerna – till skillnad från 2010 års lag – inte att gälla om någon, t.ex. en livsmedelskedja eller en sportförening, ger ut kontokort eller tillhandahåller personliga rutiner för inköp direkt i verksamheten, alltså utan användning av någon betaltjänst-

leverantör. Inte heller omfattar de nya reglerna den situationen att transaktionerna sker genom en betaltjänst som tillhandahålls av någon annan än den som är definierad som betaltjänstleverantör i lagen, t.ex. ett vanligt inkassoföretag.

Om betaltjänstlagen inte är tillämplig, är utgångspunkten att användaren inte har något ansvar för obehöriga transaktioner men att parterna i princip fritt kan avtala om användarens ansvar med de begränsningar som kan följa av möjligheten att ingripa mot oskäliga avtalsvillkor, framför allt med stöd av 36 § avtalslagen.

I dessa delar kan förslaget komma att innebära en försämring av det lagstadgade konsumentskyddet. Frågan är inte uppmärksammad i remissen. I den fortsatta beredningen bör redovisas vilka sakliga skäl som motiverar förändringen. Även om de flesta fall i dag lär falla under lagen, framstår det enligt Lagrådets uppfattning som tveksamt att upphäva det generella konsumentskydd för obehöriga transaktioner som infördes för inte så länge sedan.

I sammanhanget kan noteras att enligt förslaget ska betaltjänst-lagens bestämmelser om obehöriga transaktioner inte gälla för vissa uppräknade betalningstransaktioner. Av praktisk betydelse är det undantag som gäller för mindre betalningar för digitalt innehåll (1 kap. 7 § första stycket 8). Om en sådan betalningstransaktion sker med t.ex. en personlig kod, torde det i dag föreligga ett skydd mot obehöriga transaktioner enligt 2010 års lag. Med remissens förslag riskerar konsumentskyddet alltså att begränsas.

2010 års lag innehåller ingen reglering av lagens tillämplighet i internationella situationer. I vad mån lagen ska användas vid en internationell lagkonflikt får avgöras utifrån i första hand Rom I-förordningen om tillämplig lag för avtalsförpliktelser. I betaltjänstlagen

finns regler om den lagens internationella tillämplighet. Reglerna, som föreslås ändrade i remissen, kommer enligt förslaget att gälla också för lagens bestämmelser om obehöriga transaktioner. Till skillnad från Rom I-förordningen synes det avgörande vara var transaktionen tillhandahålls och utförs, inte var kontohavaren har hemvist (jfr konsumentregeln i artikel 6 i Rom I-förordningen). Lagens regler för den internationella tillämpligheten är dock motiverade av näringsrättsliga skäl och det är tveksamt om de är lämpade i fråga om avtalsförpliktelser.

I den fortsatta beredningen bör utvecklas vilken betydelse dessa regler i betaltjänstlagen är tänkta att få i fråga om ansvar för obehöriga transaktioner i internationella situationer och hur de förhåller sig till regleringen i Rom I-förordningen. Som exempel kan nämnas det fallet att någon med hemvist i Sverige har ett amerikanskt kreditkort och det sker obehöriga transaktioner med kortet, här och utomlands.

Om bestämmelserna arbetas in i 5 kap. betaltjänstlagen, blir reglerna i 5 kap. 32 § (som föreslås få beteckningen 5 kap. 64 §) tillämpliga på betaltjänstanvändarens och betaltjänstleverantörens ansvar för obehöriga transaktioner. Enligt den paragrafen inträder inte något ansvar i fall av osedvanliga eller oförutsägbara omständigheter som den som åberopar omständigheterna inte har något inflytande över och vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla ansträngningar. Ansvar inträder inte heller då en betaltjänstleverantör handlar i enlighet med svensk lag eller unionsrätt. Några liknande ansvarsfrihetsgrunder finns inte i 2010 års lag.

Lagrådet har inte någon invändning mot att en konsument kan åberopa förhållanden av detta slag för att undgå ansvar för en obehörig transaktion, vilket kan få betydelse för den i princip strikta

regleringen med en självrisk. Det är däremot inte givet att betaltjänstleverantören bör kunna hänvisa till sådana omständigheter för att – gentemot en konsument – befrias från sitt ansvar enligt lagen att stå för en obehörig transaktion. Frågan bör övervägas närmare.

Mot bakgrund av den stora praktiska betydelsen är det angeläget att regler om ansvar för obehöriga transaktioner är så lättillgängliga och överskådliga som möjligt. I och för sig kan det finnas vissa fördelar om regler om detta samlas i betaltjänstlagen, om man ser lagstiftningen ur betaltjänstleverantörens synvinkel. Men allmänt sett blir lagstiftningen inte tillräckligt tydlig och greppbar. Detta är en betydande nackdel. Som har framhållits i tidigare lagstiftningssammanhang rör det sig om ett praktiskt betydelsefullt område där konsumenthänsyn bör väga tungt. Det går inte att bortse från risken för att reglerna, om de finns inlagda i den omfattande betaltjänstlagen, inte får tillräckligt genomslag.

Enligt Lagrådets mening skulle det vara mera lämpligt om 2010 års lag behålls och erforderliga ändringar görs i den lagen. De lagändringar som är motiverade av det andra betaltjänstdirektivet kan mycket väl göras i lagen. I varje fall bör det prövas om reglerna om obehöriga transaktioner – som Konsumentverket förordar – kan placeras i ett eget kapitel i betaltjänstlagen. Frågan om placeringen av reglerna bör alltså bli föremål för ytterligare överväganden.

Enligt Lagrådets mening kan det finnas goda skäl för att ge konsumenterna ett motsvarande skydd som i reglerna i betaltjänstlagen, åtminstone genom en analogisk tillämpning på de avtal som faller utanför den uttryckliga regleringen eller med stöd av 36 § avtalslagen. Också den frågan bör övervägas i den fortsatta beredningen.

Lagrådet återkommer till den närmare utformningen av bestämmelserna om obehöriga transaktioner.

Allmänt om lagens tvingande karaktär

I nuvarande 4 kap. 20 § och i den föreslagna 5 kap. 66 § ges bestämmelser om den tvingande karaktären hos regleringen i vissa fall. Bestämmelserna i 4 kap. 20 § genomför artikel 30 i första betaltjänstdirektivet, där det anges att parterna får avtala om att bestämmelserna i direktivets avdelning om villkor och informationskrav helt eller delvis inte ska tillämpas när betaltjänstanvändaren inte är en konsument. Den föreslagna 5 kap. 66 § avser att genomföra artikel 61.1 i andra betaltjänstdirektivet. I den artikeln anges att om betaltjänstanvändaren inte är konsument får betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören avtala om att vissa artiklar helt eller delvis inte ska vara tillämpliga. Det anges också att parterna får avtala om andra tidsfrister än de som fastställs i en viss bestämmelse.

Utgångspunkten för näringsrättslig lagstiftning av det slag som huvudsakligen regleras i betaltjänstdirektiven och betaltjänstlagen är att aktörerna inte får avvika från regleringen. Den utgångspunkten behöver normalt inte uttryckligen anges i lagen. Detta synsätt överensstämmer med det som har legat till grund för regleringen i både första och andra betaltjänstdirektivet, som i nämnda bestämmelser inte anger någon huvudregel om bundenhet utan bara att parterna får avtala om att vissa bestämmelser inte ska tillämpas dem emellan.

En annan sak är att det i vissa fall är motiverat att reglera verkningarna av att parterna avtalar om något som inte har stöd i lagen. Beträffande regler som har civilrättslig och inte bara

marknadsrättslig verkan kan det t.ex. finnas anledning att uttryckligen ange att avtalsvillkor som är till nackdel för konsumenten är utan verkan mot denne om inte annat anges i lagen.

I 5 kap. i förslaget ges bestämmelser av såväl marknadsrättslig som civilrättslig karaktär. Av artikel 61.1 i det andra betaltjänstdirektivet framgår, som nämns i det föregående, att parterna ska ha rätt att avtala om annat än det som anges i vissa andra direktivbestämmelser. Det måste, som Lagrådet uttalade redan i 2010 års lagstiftningsärende, framgå uttryckligen av lagen att denna möjlighet finns för parterna.

I linje med förslaget till 5 kap. 66 § andra stycket bör i en paragraf anges att betaltjänstleverantören får komma överens med en betaltjänstanvändare som inte är konsument om avvikelser från 1 § första stycket, 28–30 §§, 35–37 §§, 47 §, 48 § första–tredje styckena, 49–53 §§, 54 § första stycket, 56–59 §§ och 60 § första stycket. På samma sätt bör det i 4 kap. anges att en betaltjänstleverantör får komma överens med en betaltjänstanvändare som inte är konsument om avvikelser från bestämmelserna (jfr det som nu anges i 4 kap. 20 § andra stycket).

Den nuvarande 4 kap. 20 § och den föreslagna 5 kap. 66 § har placerats i slutet av eller sist i respektive kapitel. Det är enligt Lagrådets mening mindre lämpligt att regler som rör parternas handlingsfrihet i ett i övrigt tvingande regelverk kommer först i slutet av kapitlen. Detta bör övervägas under den fortsatta beredningen.

I 4 kap. 20 § första stycket anges att bestämmelserna i kapitlet inte får frångås till nackdel för en betaltjänstanvändare. I förslaget till 5 kap. 66 § första stycket ges en bestämmelse med motsvarande innehåll.

En reglering med samma utformning finns i några få lagar i svensk rätt. Exempelvis anges i 3 § lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter att bestämmelserna i denna lag inte får frångås till nackdel för en konsument. I lagförarbetena sägs att det av paragrafen framgår att lagens bestämmelser är tvingande till konsumentens förmån på så sätt att näringsidkaren inte till konsumentens nackdel får frångå lagens bestämmelser (se prop. 2002/03:133 s. 20 och 49 f.). Det anges också att om en överens-kommelse om finansiell rådgivning skulle strida mot lagens bestämmelser på en eller flera punkter och om dessa avvikelser är till nackdel för konsumenten, gäller i stället lagen. En liknande bestämmelse finns också i 2 § lagen (1985:982) om näringsidkares rätt att sälja saker som inte har hämtats. I förarbetena konstateras att det förhållandet att bestämmelserna i lagen är tvingande till konsumentens förmån innebär att parterna inte i förväg med giltig verkan kan avtala om sådana avvikelser från bestämmelserna som är till nackdel för konsumenten (se prop. 1984/85:210 s. 34 f.). Däremot finns det inget hinder mot avtal som är förmånligare för konsumenten än som följer av lagens regler.

I 1984 och 1995 års fastighetsmäklarlagar fanns bestämmelser med en motsvarande ordalydelse (se 3 § i 1984 års lag och 4 § i 1995 års lag). Avsikten torde också här ha varit att lagens tvingande karaktär skulle innebära att om parterna i förväg avtalar om villkor till nackdel för konsumenten, så skulle dessa inte kunna göras gällande gentemot denne. Detta var dock inget som framgick av lagtexten. Genom fastighetsmäklarlagen (2011:666) har regleringen utformats på ett annat sätt. Numera anges i 4 § att avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för en konsument är utan verkan mot honom eller henne, om inte annat anges i lagen. Enligt författningskommentaren till den bestämmelsen motsvarar paragrafen i sak 4 § i 1995 års fastighetsmäklarlag, även

om den har utformats något annorlunda än den regleringen (se prop. 2010/11:15 s. 47).

Formuleringen i 2011 års fastighetsmäklarlag är den som används närmast regelmässigt i konsumentskyddslagstiftningen (se exempelvis 3 § första stycket konsumentköplagen, 4 § lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler, 3 § konsumenttjänstlagen och 5 § konsumentkreditlagen, jfr även 1 kap. 6 § försäkringsavtalslagen och 4 kap 19 d § jordabalken). Den används också i 2010 års lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument.

Enligt Lagrådets mening är det lämpligt att det av lagtexten framgår vilka konsekvenserna blir av avtalsvillkor som avviker från lagens regler till nackdel för en betaltjänstanvändare som är en konsument. Den nuvarande utformningen av 4 kap. 20 § första stycket och den föreslagna 5 kap. 66 § första stycket medför vidare att det riskerar att bli mindre klart att inte heller reglerna t.ex. i 4 a kap. i lagen, som saknar en reglering med motsvarande innehåll, är tvingande. Den nuvarande ordningen riskerar också att medföra andra tillämpningsproblem, exempelvis att det uppkommer en osäkerhet om också definitionerna i 1 kap. i lagen ska anses som tvingande eller inte.

Lagrådet föreslår därför att 4 kap. 20 § första stycket och den föreslagna 5 kap. 66 § första stycket slopas och att det i stället i första kapitlet införs en bestämmelse om att avtalsvillkor som är till nackdel för en konsument inte har någon verkan mot konsumenten (jfr prop. 2009/10:220 s. 431, promemorians förslag till 1 kap. 7 §). Förslaget innebär förvisso att det inte framgår vilka effekter avtalsvillkor som är till nackdel för andra betaltjänstanvändare har. Denna oklarhet skiljer dock inte regleringen i betaltjänstlagen från annan liknande reglering på det aktuella området.

Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse.

Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för en konsument är utan verkan mot denne, om inte annat anges i lagen.

Det kan tilläggas att det i skäl 11 i direktiv 2014/92/EU, som genomfördes bl.a. genom att reglerna i 4 a kap. betaltjänstlagen infördes, anges att direktivet inte bör hindra medlemsstaterna från att behålla eller anta strängare bestämmelser för att skydda konsumenterna, förutsatt att sådana bestämmelser står i överensstämmelse med deras förpliktelser enligt unionsrätten och detta direktiv. Den föreslagna bestämmelsen i första kapitlet innebär att det görs klart att konsumenten också beträffande det som regleras i 4 a kap. skyddas genom tvingande regler och att effekten av avtalsvillkor som är till nackdel för konsumenten är att dessa är utan verkan mot denne om inte annat följer av reglerna i kapitlet.

1 kap. 1 a §

Paragrafen innehåller vissa undantag från lagens bestämmelser bl.a. vad gäller betalningstransaktioner inom EES i ett tredjelands valuta. Det kan ifrågasättas om inte en lämpligare placering av paragrafen är i slutet av kapitlet där övriga bestämmelser om undantag från lagens regler finns.

1 kap. 4 §

I paragrafen införs en rad nya definitioner. Dessa bör – i likhet med de som redan finns i paragrafen – ta sin utgångspunkt i ordens singularform.

Enligt artikel 4.32 i betaltjänstdirektivet är en känslig betalnings-uppgift en uppgift som kan användas för bedrägerier. När som i detta fall ”bedrägerier” inte har den straffrättsliga innebörden utan har en vidare mening bör ett annat uttryck användas, förslagsvis ”svikliga förfaranden”.

För att innebörden av begreppet stark kundautentisering ska bli klarare bör definitionen innehålla de förklaringar av komponenterna kunskap, innehav och unik egenskap som finns i direktivets definition (artikel 4.30).

Vid föredragningen har uppmärksammats att den definition av termen betalningsinstrument som finns i nuvarande lag inte fullt ut överensstämmer med definitionen i artikel 4.14 i direktivet och bör justeras. Detta får till följd att också definitionen av uttrycket utgivning av betalningsinstrument bör justeras något.

Vidare bör definitionen av obehörig transaktion inte vara begränsad till betalkonto.

Definitionerna får med dessa förändringar följande lydelse.

betalningsinstrument: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som enligt avtal används för att initiera en betalningsorder,

kontobaserad betalning: en betaltjänst för kreditering av en betalningsmottagares betalkonto med en betalningstransaktion från en betalares betalkonto, som utförs av en betaltjänstleverantör som har tillgång till betalarens betalkonto, på grundval av en instruktion som lämnats av betalaren,

känslig betalningsuppgift: en personlig behörighetsfunktion eller annan uppgift som kan användas för svikliga förfaranden, dock inte kontoinnehavarens namn och kontonummer i sådan verksamhet som drivs av en leverantör av betalningsinitieringstjänster eller en leverantör av kontoinformationstjänster,

obehörig transaktion: en transaktion som genomförs utan samtycke från kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda kontot,

personlig behörighetsfunktion: en personligt anpassad funktion som betaltjänstleverantören tillhandahåller betaltjänstanvändaren för autentiseringsändamål,

stark kundautentisering: en autentisering som grundas på användning av två eller flera komponenter, kategoriserade som kunskap (något som bara användaren vet), innehav (något som bara användaren har) och unik egenskap (något som användaren är), som är fristående från varandra så att det förhållandet att någon har kommit över en av komponenterna inte äventyrar de andra komponenternas tillförlitlighet, och som är utformad för att skydda autentiseringsuppgifterna mot obehörig åtkomst,

utgivning av betalningsinstrument: en betaltjänst hos en betaltjänst-leverantör om att tillhandahålla betalaren ett betalningsinstrument för att initiera och behandla betalarens betalningstransaktioner,

Som framgår nedan (se 5 kap. 13 §) kan det enligt Lagrådets mening finnas skäl att också införa en definition av uttrycket ”säker kommunikation”.

1 kap. 6 §

Begränsningen av undantaget för tekniska tjänster i punkt 4 blir klarare om punkten utformas enligt följande.

4. tillhandahålls av en leverantör av tekniska tjänster som stöder betaltjänstleverantörens verksamhet med betaltjänster, utan att leverantören av tekniska tjänster vid något tillfälle kommer i besittning av medel, såvida det inte rör sig om en betalningsinitieringstjänst eller kontoinformationstjänst.

1 kap. 6 a §

I artikel 3 k i betaltjänstdirektivet, som avses motsvara punkt 2 c i paragrafen, talas visserligen om nationell eller regional myndighet.

Denna bestämning är emellertid inte relevant för svenskt vidkommande. I punkten bör därför ”nationell eller regional” strykas.

1 kap. 6 b §

Paragrafen innehåller undantag från lagens tillämpning vad gäller tjänster i form av uttag av kontanter med hjälp av uttagsautomater. Inledningen av paragrafen bör justeras och utformas enligt följande.

Denna lag gäller inte en tjänst som endast möjliggör uttag av kontanter med hjälp av uttagsautomater, om den som tillhandahåller tjänsten
1. agerar för en eller flera kortutgivares räkning,

1 kap. 7 §

I första stycket 1 anges att lagen inte gäller betalningstransaktioner som sker med pappersbaserade instrument som checkar, växlar, kuponger, resecheckar, postanvisningar eller utbetalningsavier. Bestämmelsen avsågs genomföra artikel 3 g i första betaltjänst-direktivet, som har sin motsvarighet i artikel 3 g i andra betaltjänst-direktivet. Där anges emellertid att undantaget avser betalnings-transaktioner baserade på vissa närmare angivna ”handlingar, dragna på betaltjänstleverantören för att ställa medel till betalningsmottagarens förfogande”.

Undantaget i direktivet avser alltså bara vissa handlingar där en part, utställaren (i växel- och checksammanhang kallad trassenten) drar handlingen på betaltjänstleverantören (i nyssnämnda sammanhang benämnd trassaten) för betalning till betalningsmottagaren (remittenten). Undantaget tar med andra ord sikte på fall där det är fråga om ett trepartsförhållande och där vissa närmare angivna handlingar används. Detta framgår inte av ordalydelsen i första stycket 1. Av direktivbestämmelsen framgår också att undantaget är

uttömmande och bara avser där närmare angivna handlingar. Bestämmelsen i första stycket 1 i paragrafen ger dock närmast intrycket av att ge en inte uttömmande uppräkning (jfr orden ”pappersbaserade instrument som”).

Lagrådet föreslår därför att bestämmelsen ges en lydelse som ligger närmare direktivet.

Vidare bör i första stycket punkt 6 ”motsvarande” ersättas med ”liknande”.

1 kap. 9 §

Enligt 1 kap. 6 a § är viss begränsad verksamhet delvis undantagen från lagens reglering. Den som bedriver sådan verksamhet ska anmäla detta till Finansinspektionen om det sammanlagda värdet av betalningstransaktionerna under de senaste tolv månaderna överstiger en miljon euro. Enligt 9 § ska Finansinspektionen besluta om verksamheten omfattas av undantaget i 6 a §.

Som lagtexten är utformad gäller undantaget i 1 kap. 6 a § oavsett Finansinspektionens beslut. Under alla förhållanden är verksamheten inte underkastad lagen. Det framstår därmed som oklart vilken betydelse inspektionens beslut har.

I övervägandena sägs att regleringen kan förbättra kontrollen av vilka aktörer som bedriver verksamhet av detta slag. Den närmare innebörden av Finansinspektionens beslut bör klargöras under den fortsatta beredningen.

I lagtexten används uttrycket ”driver” verksamhet. Texten bör ändras till det språkligt mera korrekta ”bedriver”. Samma ändring bör göras

på övriga ställen i lagtexten (bl.a. 2 kap. 6 §, 3 kap. 2, 18 och 24 §§ samt 8 kap. 21 och 22 §§).

2 kap. 1 §

Lagen innehåller uttryckliga bestämmelser om att Finansinspektionen ska registrera den som har beviljats undantag från tillståndsplikt enligt 2 kap. 3 § (se 2 kap. 4 §) och att ombud ska anmälas för registrering (3 kap. 17 §). Vidare framgår indirekt av 3 kap. 19 § att även en svensk betaltjänstleverantörs filial inom EES ska registreras. Registrets innehåll regleras i 8 kap. 5 §. Någon bestämmelse om att den som har beviljats tillstånd att tillhandahålla betaltjänster ska registreras finns emellertid inte. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör övervägas om en sådan bestämmelse bör införas.

2 kap. 3 §

Lydelsen av punkt 2 i första stycket kan uppfattas som att penningtvätt och finansiering av terrorism alltid utgör former av ekonomisk brottslighet. För att komma från detta bör punkten ges följande utformning.

2. den som ska ingå i ett bolags eller en förenings styrelse, vara verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten inte har dömts för brott som rör finansiering av terrorism eller penningtvätt eller annan ekonomisk brottslighet,

Den som tillhandahåller betalningsinitieringstjänster kan inte undantas från tillståndsplikt enligt 1 §. Detta gäller även om, förutom betalningsinitieringstjänster, också andra tjänster tillhandahålls i verksamheten. Ordet ”endast” i tredje stycket ska därför tas bort.

2 kap. 6 §

Paragrafen reglerar villkoren för att ge tillstånd att tillhandahålla betaltjänster. Enligt första stycket 4 ska den som ska ingå i företagets styrelse, vara verkställande direktör eller vara ersättare för någon av dem, ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett sådant företag och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift. Enligt Lagrådets mening bör även punkt 5 ha motsvarande utformning enligt följande.

5. den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten eller ersättare för denna person har tillräcklig insikt och erfarenhet för en sådan uppgift, och även i övrigt är lämplig för uppgiften,

3 kap. 1 §

Avsikten är att de olika kapitalkrav som anges i paragrafen ska vara alternativa. Lagrådet föreslår att paragrafen utformas enligt följande.

Ett betalningsinstitut ska när det påbörjar sin verksamhet ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut i fråga om tillstånd motsvarar
1. minst 20 000 euro, om tillståndet omfattar betaltjänster enligt 1 kap. 2 § 6,
2. minst 50 000 euro, om tillståndet omfattar betaltjänster enligt 1 kap. 2 § 7, eller
3. minst 125 000 euro, om tillståndet omfattar någon av betaltjänsterna enligt 1 kap. 2 § 1–5.

3 kap. 13 §

Tillämpningsområdet för lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism regleras i den lagen, inte i lagen om betaltjänster. Paragrafen bör därför formuleras enligt följande.

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster att medverka till att förhindra penningtvätt och

finansiering av terrorism finns i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Av den lagen framgår att bestämmelserna inte gäller för registrerade betaltjänstleverantörer som endast tillhandahåller kontoinformationstjänster.

3 kap 17 §

Av paragrafen bör framgå att Finansinspektionen ska göra en allmän prövning av om det anmälda ombudet är lämpligt innan registrering sker, en bedömning som inte ska vara begränsad till penningtvätt-aspekter. Det bör också framgå att inspektionen ska besluta om registrering inom två månader.

Lagrådet föreslår att paragrafens tredje stycke utformas enligt följande.

Om anmälan uppfyller kraven i andra stycket och ombudet bedöms lämpligt för uppgiften, ska Finansinspektionen registrera ombudet i det register som inspektionen för enligt 8 kap. 5 §. Beslut i fråga om registrering ska fattas inom två månader från det att anmälan togs emot. Betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören ska underrättas om beslutet.

3 kap. 18 §

I paragrafen bör första stycket för tydlighetens skull avslutas med ”genom ombud”. Vidare bör, för att det klarare ska framgå vad underrättelsen ska innehålla, det tredje stycket utformas enligt följande.

Betaltjänstleverantören ska underrätta Finansinspektionen om vilken dag tillhandahållandet av betaltjänster genom ombudet påbörjas i det andra landet.

3 kap. 18 a §

I tredje stycket anges att Finansinspektionen ska vägra att registrera ett ombud eller återkalla en utförd registrering, om inspektionen har

skälig anledning att anta att penningtvätt eller finansiering av terrorism, eller försök till sådana förfaranden, förekommer eller har förekommit i anknytning till ombudet, eller om anlitandet av ombudet kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Regleringen motsvarar nuvarande 18 § tredje stycket. Den bestämmelsen avsåg att genomföra artikel 17.6 i första betaltjänst-direktivet.

I den artikeln angavs att ”[o]m den föreslagna värdmedlemsstatens behöriga myndigheter har skälig anledning att misstänka att penningtvätt eller finansiering av terrorism i den mening som avses i direktiv 2005/60/EG äger rum eller har ägt rum eller har försökts i samband med det avsedda anlitandet av ombudet eller inrättandet av filialen, eller att anlitandet av ett sådant ombud eller inrättandet av en sådan filial kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska de informera hemmedlemsstatens behöriga myndigheter, som får vägra att registrera ombudet eller filialen eller får återkalla registreringen av ombudet eller filialen, om den redan gjorts”.

Regleringen har sin motsvarighet i artikel 28.2 i andra betaltjänst-direktivet, som bl.a. i andra stycket anger att de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten ska ”informera de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten, särskilt om alla rimliga skäl till farhågor i samband med det avsedda anlitandet av ett ombud eller inrättandet av en filial, när det gäller penningtvätt eller finansiering av terrorism i den mening som avses i direktiv (EU) 2015/849”. I den engelska versionen används uttrycket ”shall inform the competent authorities … in particular of”. Det framgår således enligt Lagrådets mening av den nu aktuella artikeln att bestämmelsen inte bara omfattar sådant som har koppling till penningtvätt eller finansiering av

terrorism utan också annat (jfr orden ”särskilt om” respektive ”in particular”).

I artikel 17.6 i det första betaltjänstdirektivet används också uttrycket ”skälig anledning att misstänka” (”reasonable grounds to suspect”). I artikel 28.2 används i stället uttrycket ”rimliga skäl till farhågor” (”reasonable grounds for concern”). Också i detta hänseende synes alltså såväl informationsplikten som det som ska granskas ha ändrats något.

Enligt Lagrådets mening bör tredje stycket utformas i närmare anslutning till regleringen i artikel 28.2 i nu nämnda avseenden.

3 kap. 19 §

Motsvarande förändringar som föreslås beträffande 3 kap. 18 § bör också göras i 3 kap. 19 § vad gäller filialverksamhet.

3 kap. 20 §

Beträffande regleringen i tredje stycket, se vad Lagrådet har anfört i anslutning till 3 kap. 18 a §.

3 kap. 23 §

Paragrafen anger att ett betalningsinstitut efter tillstånd av Finansinspektionen får inrätta en filial i ett annat land utanför EES och vad en ansökan om tillstånd ska innehålla. Av paragrafen framgår emellertid inte under vilka förutsättningar Finansinspektionen ska ge tillstånd. Det grundläggande syftet med tillståndskravet torde vara att säkerställa att en filial i det landet inte äventyrar institutets verksamhet här.

I paragrafen bör tas in reglering av förutsättningarna för tillstånd. Utformningen bör övervägas i den fortsatta beredningen.

3 kap. 26 §

För att underlätta läsningen av paragrafen bör andra stycket formuleras på ett sätt som närmare anknyter till första stycket, förslagsvis enligt följande.

Ett utländskt företag som hör hemma inom EES och som i hemlandet har undantagits från tillståndsplikt för att tillhandahålla betaltjänster behöver inte tillstånd enligt 2 kap. för att tillhandahålla kontoinformationstjänster i Sverige.

3 kap. 27 §

Se vad Lagrådet har anfört i anslutning till 3 kap. 18 a §.

3 kap. 28 a §

Lagrådet föreslår att paragrafen utformas enligt följande.

Om ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör avser att ändra den uppdragsverksamhet som avses i 28 §, ska institutet eller leverantören anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ändringen rör ett betalningsinstituts verksamhet i ett annat land inom EES, ska Finansinspektionen inom en månad från det att anmälan togs emot underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om ändringen.

4 kap. 2 §

Enligt den föreslagna regleringen i andra stycket ska en betaltjänstleverantör som begär en avgift vid användning av ett visst betalningsinstrument informera betaltjänstanvändaren om det sammanlagda avgiftsbeloppet innan betalningstransaktionen påbörjas. Om informationen inte lämnas, är betaltjänstanvändaren inte skyldig att betala avgiften. Regleringen väcker två frågor.

För det första framgår det inte av bestämmelsen vem som står risken för att meddelandet inte kommer fram. Är det betaltjänstleverantören som bär denna risk, innebär det förhållandet att meddelandet med informationen inte kommer fram till betaltjänstanvändaren att någon rätt att kräva betalt för avgiften inte föreligger. Står däremot användaren risken för meddelandet, innebär det förhållandet att meddelandet inte kommer fram att rätten att kräva betalt för avgiften kvarstår, åtminstone om meddelandet har avsänts på ett ändamålsenligt sätt.

Det bör under den fortsatta beredningen klargöras vem av parterna som ska stå risken för meddelandet. Är det betaltjänstanvändaren som ska bära denna risk, finns det anledning att ange detta i lagtexten, exempelvis med en formulering som motsvarar 82 § köplagen eller 47 § konsumentköplagen.

För det andra framgår det inte av paragrafen om det räcker för att informationsförpliktelsen ska anses vara uppfylld att informationen lämnas i ett avtal, exempelvis ett standardavtal, mellan betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren beträffande framtida användningar av ett visst betalningsinstrument. Om detta är tillräckligt eller om det krävs att informationen lämnas uttryckligen

inför varje enskild transaktion bör klargöras i den fortsatta beredningen.

4 kap. 3 §

Valutaväxling som sker i en uttagsautomat erbjuds inte före påbörjandet av en betalningstransaktion. Första stycket i paragrafen bör därför formuleras enligt följande.

Om valutaväxling erbjuds före påbörjandet av betalningstransaktionen på platsen för försäljningen eller av betalningsmottagaren, ska den som erbjuder betalaren denna tjänst informera betalaren om alla avgifter för tjänsten samt om den växelkurs som ska användas. Detsamma gäller om valutaväxling erbjuds i en uttagsautomat.

4 kap. 4 a, 4 b, 7 a och 8 a §§

I paragraferna, som alla rör informationsskyldighet, bör enligt Lagrådets mening vissa redaktionella ändringar göras enligt följande.

4 a §
Innan en betalningsorder initieras ska leverantören av betalnings-initieringstjänster, utöver vad som anges i 4 §, informera betaltjänst-användaren om
1. leverantörens namn och adress samt besöksadressen till huvud-kontoret,
2. besöksadressen till leverantörens ombud eller filial i det land inom EES där betaltjänsten erbjuds, om tjänsterna tillhandahålls genom ombud eller filial,
3. övriga kontaktuppgifter som är relevanta för kommunikation med leverantören, och
4. kontaktuppgifter till Finansinspektionen.

4 b §
Innan ett avtal om ett enstaka tillhandahållande av en kontoinformations-tjänst ingås, ska leverantören av kontoinformationstjänster informera betaltjänstanvändaren om
1. vilka uppgifter användaren ska lämna för att kontoinformationstjänsten ska kunna utföras korrekt,
2. hur lång tid det längst tar att utföra tjänsten, och
3. det sammanlagda avgiftsbeloppet som användaren ska betala till leverantören för tjänsten.

Leverantören ska ge betaltjänstanvändaren detaljerad information om avgiftsbeloppet enligt första stycket 3, om de olika avgifterna lätt kan särskiljas och redovisas separat.

Leverantören ska göra information enligt 10 § tillgänglig för användaren.

7 a §
Leverantören av en betalningsinitieringstjänst ska tillhandahålla betalaren följande information omedelbart efter det att en betalningsorder initierats:
1. en bekräftelse på att betalningsordern initierats med betalarens kontoförvaltande betaltjänstleverantör,
2. en uppgift som gör det möjligt att identifiera betalningstransaktionen,
3. den information som överförts tillsammans med betalnings-transaktionen,
4. transaktionens belopp, och
5. det avgiftsbelopp som ska betalas till leverantören av betalnings-initieringstjänsten för transaktionen.

Leverantören ska ge betalaren detaljerad information om avgiftsbeloppet enligt första stycket 5, om de olika avgifterna lätt kan särskiljas och redovisas separat.

Uppgift enligt första stycket 2 ska göras tillgänglig för betalarens kontoförvaltande betaltjänstleverantör.

8 a §
Leverantören av en betalningsinitieringstjänst ska tillhandahålla betalningsmottagaren följande information omedelbart efter det att en betalningsorder har initierats:
1. en uppgift som gör det möjligt för betalningsmottagaren att identifiera betalaren och betalningstransaktionen, och
2. den information som överförts tillsammans med betalningstrans-aktionen.

4 kap. 10 §

I punkten 19 finns en informationsskyldighet som enligt förslaget gäller för endast misstänkta eller faktiska bedrägerier eller säkerhetshot. Lagrådet ifrågasätter om inte direktivet kräver att information lämnas vid misstankar om all obehörig användning.

Lagrådet föreslår att punkterna 4 och 19 utformas enligt följande.

4. vilka uppgifter användaren ska lämna för att en betalningsorder eller en kontoinformationstjänst ska kunna utföras korrekt,

19. vilka åtgärder betaltjänstleverantören vidtar för att på ett säkert sätt underrätta betaltjänstanvändaren om obehörig användning och säkerhetsrisker,

4 kap. 20 §

Lagrådet föreslår att paragrafen ges ett delvis annat innehåll. Förslaget och skälen för det har behandlats i det föregående (se under Allmänt om lagens tvingande karaktär).

4 kap. 21 §

I paragrafen regleras den näringsrättsliga påföljden vid utebliven information. Om information enligt vissa paragrafer i kapitlet inte lämnas, ska marknadsföringslagen tillämpas.

Det bör förklaras varför just de angivna paragraferna har valts och inte andra informationsregler i kapitlet.

I sammanhanget ska tilläggas att en utebliven information kan föranleda även en civilrättslig sanktion. Särskilt i konsument-förhållanden kan överraskande och betungande standardvillkor inte bli del av ett avtal redan genom en svepande hänvisning utan måste omnämnas särskilt.

5 kap. 1 §

I förslaget till ett justerat andra stycke anges att betalaren och betalningsmottagaren ska betala de avgifter som deras respektive betaltjänstleverantör tar ut. Avsikten med den föreslagna regleringen är, som i viss utsträckning framgår av artikel 62.2 i andra betaltjänst-direktivet, att betalningsmottagaren bara ska vara betalningsskyldig för de avgifter som dennes betaltjänstleverantör tar ut och att

betalaren bara ska vara betalningsskyldig för de avgifter som dennes betaltjänstleverantör tar ut. Regleringen syftar alltså till att fördela ansvaret för de utgifter som uppkommer i samband med en transaktion. Detta bör komma till tydligare uttryck i bestämmelsen.

Lagrådet föreslår att paragrafen utformas enligt följande.

I förhållandet mellan betalaren och betalningsmottagaren ska betalaren svara för de avgifter som betalarens betaltjänstleverantör tar ut och betalningsmottagaren svara för de avgifter som mottagarens betaltjänstleverantör tar ut.

5 kap. 3 §

I linje med vad som gäller i fråga om liknande krav på samtycke bör det av paragrafen framgå att betalaren ska ha lämnat ett uttryckligt samtycke.

Lagrådet föreslår att paragrafen utformas enligt följande.

En betalningstransaktion ska betraktas som godkänd om betalaren uttryckligen har lämnat sitt samtycke till att den genomförs. Samtycket ska lämnas antingen direkt till den kontoförvaltande betaltjänstleverantören eller via betalningsmottagaren eller, i förekommande fall, leverantören av betalningsinitieringstjänsten.

5 kap. 5 §

Sista stycket i paragrafen kan lämpligen omformuleras på följande sätt.

En anmälan enligt första stycket 4 ska vara avgiftsfri för betaltjänst-användaren. Betaltjänstleverantören får dock ta ut en avgift för de kostnader som är direkt hänförliga till ersättningen av betalnings-instrumentet.

5 kap. 6 §

Paragrafen anger de skyldigheter som en betaltjänstanvändare har avseende ett betalningsinstrument. Placeringen av bestämmelserna ger intryck av att civilrättsliga påföljder generellt skulle kunna aktualiseras om betaltjänstanvändaren bryter mot de skyldigheter som föreskrivs i paragrafen. I realiteten torde regleringen emellertid ha betydelse endast för en kontohavares ansvar för en obehörig transaktion vid grov oaktsamhet. Det är därmed mera lämpligt att skyldigheterna i stället föreskrivs i anslutning till den regleringen.

I varje fall bör kopplingen till ansvarsregeln framgå av paragrafen. Detta kan ske antingen genom en hänvisning till en bestämmelse senare i kapitlet eller i ett fristående kapitel eller, som Lagrådet förordar, genom en hänvisning till 2010 års lag om obehöriga transaktioner.

Ett sätt är att utforma paragrafen enligt följande, varvid också vissa förenklingar bör göras i första stycket 3.

Betaltjänstanvändaren är skyldig att
1. skydda de personliga behörighetsfunktioner som är knutna till betalningsinstrumentet,
2. vid vetskap om att betalningsinstrumentet har kommit bort eller obehörigen använts snarast anmäla detta till betaltjänstleverantören, och
3. i övrigt följa de villkor som enligt avtalet gäller för användning av betalningsinstrumentet.

Av (57 §) framgår att en betaltjänstanvändare kan bli ansvarig om skyldigheterna i första stycket har åsidosatts.

5 kap. 7–12 §§

Enligt Lagrådets mening bör vissa redaktionella ändringar göras i paragraferna. Rubriken närmast före 7 § kan lämpligen begränsas till att avse enbart denna paragraf. Ytterligare en rubrik bör då införas

närmast före 8 §. För att tydliggöra att även leverantören av betalningsinitieringstjänster får ha tillgång till betalningstjänst-användarens personliga behörighetsfunktioner (jfr lydelsen av artikel 66.3 b i betaltjänstdirektivet) bör 9 § omformuleras något.

Rätten att använda betalningsinitieringstjänster

7 §
Betaltjänstanvändaren har rätt att använda betalningsinitieringstjänster om det berörda betalkontot är tillgängligt online. Denna rätt gäller oberoende av om det finns ett avtal om detta mellan leverantören av betalningsinitierings-tjänster och den kontoförvaltande betaltjänstleverantören.

Betaltjänstleverantörens skyldigheter vid tillhandahållandet av betalningsinitieringstjänster

8 §
Vid tillhandahållande av en betalningsinitieringstjänst får leverantören inte
1. vid någon tidpunkt inneha betalarens medel,
2. lagra känsliga betalningsuppgifter som tillhör betaltjänstanvändaren,
3. begära andra uppgifter av betaltjänstanvändaren än sådana som krävs för att tillhandahålla betalningsinitieringstjänsten,
4. använda, ha tillgång till eller lagra uppgifter för andra ändamål än för att tillhandahålla den betalningsinitieringstjänst som uttryckligen begärs av betalaren, eller
5. ändra beloppet, uppgift om betalaren eller något annat inslag i transaktionen.

9 §
Leverantören av en betalningsinitieringstjänst ska säkerställa
1. att betaltjänstanvändarens personliga behörighetsfunktioner inte är tillgängliga för andra än leverantören samt användaren och utgivaren av behörighetsfunktionerna, och att dessa uppgifter överförs genom leverantören på ett säkert och effektivt sätt, och
2. att eventuell övrig information om betaltjänstanvändaren som leverantören har fått vid tillhandahållandet av tjänsten endast lämnas till betalningsmottagaren och med användarens uttryckliga godkännande.

10 §
Leverantören av en betalningsinitieringstjänst ska identifiera sig gentemot betaltjänstanvändarens kontoförvaltande betaltjänstleverantör varje gång en betalning initieras.

11 §
När den kontoförvaltande betaltjänstleverantören har tagit emot en betalningsorder från leverantören av betalningsinitieringstjänsten och betalaren uttryckligen godkänt betalningstransaktionen i enlighet med 3 §, ska den kontoförvaltande betaltjänstleverantören ge leverantören av betalningsinitieringstjänsten all tillgänglig information om initieringen och

genomförandet av betalningstransaktionen. Informationen ska lämnas omedelbart efter det att betalningsordern har tagits emot från leverantören av betalningsintieringstjänsten.

12 §
Den kontoförvaltande betaltjänstleverantören ska behandla en betalningsorder som tas emot från en leverantör av betalnings-initieringstjänster på samma sätt som en betalningsorder som tas emot direkt från betalaren när det gäller val av tidpunkt, prioritering och avgifter, såvida det inte finns objektiva skäl för en annan behandling.

5 kap. 13 §

Enligt paragrafen ska viss kommunikation ske på ett säkert sätt.

Tanken är att inte all kommunikation ska godtas utan att den måste uppfylla vissa tekniska standarder som beslutas av Europeiska kommissionen i förordning. Denna förordning är direkt tillämplig. Som 13 § är utformad ska emellertid även annan kommunikation än den som uppfyller förordningens krav godtas vid tillämpning av lagen, så länge kommunikationen kan anses som säker. För att skyldigheten om säker kommunikation ska knytas just till förordningens krav måste det framgå av lagen; en kommentar i motiven om att detta är syftet är inte tillräcklig.

Ett sätt kan vara att i 13 § föreskriva att parterna ska tillämpa säker kommunikation och i lagen definiera ”säker kommunikation” som sådan kommunikation som uppfyller den aktuella förordningens krav.

5 kap. 14–18 §§

Rubriken närmast före 5 kap. 14 § bör, i likhet med vad som föreslås beträffande rubriken före 7 §, delas upp på två och en ny rubrik placeras närmast före 15 §. I 15 § regleras begränsningar i vad leverantören av kontoinformationstjänster får göra vid tillhanda-hållandet. Även punkt 2 i 16 § behandlar begränsningar i

leverantörens rätt. Denna bestämmelse bör därför enligt Lagrådets mening placeras som ett andra stycke i 15 §. Lagtexten skulle då få följande utformning.

Rätten att använda kontoinformationstjänster

14 §
Betaltjänstanvändaren har rätt att använda kontoinformationstjänster om det berörda betalkontot är tillgängligt online. Denna rätt gäller oberoende av om det finns ett avtal om detta mellan leverantören av kontoinformationstjänster och den kontoförvaltande betaltjänstleverantören.

Betaltjänstleverantörernas skyldigheter vid tillhandahållandet av kontoinformationstjänster

15 §
Vid tillhandahållandet av en kontoinformationstjänst får leverantören inte
1. tillhandahålla tjänster utan betaltjänstanvändarens uttryckliga godkännande,
2. begära känsliga betalningsuppgifter som är kopplade till betalkontot, eller
3. använda, ha tillgång till eller lagra uppgifter för andra ändamål än för att genomföra den kontoinformationstjänst som uttryckligen begärs av betaltjänstanvändaren.

Leverantören har endast rätt till tillgång till information från angivna betalkonton och sådana betalningstransaktioner som hör till kontona.

16 §
Leverantören av en kontoinformationstjänst ska säkerställa att betaltjänstanvändarens personliga behörighetsfunktioner inte är tillgängliga för andra än leverantören samt användaren och utgivaren av dem och att dessa uppgifter överförs genom leverantören på ett säkert och effektivt sätt.

17 §
Leverantören av en kontoinformationstjänst ska för varje kommunikationssession identifiera sig gentemot den kontoförvaltande betaltjänstleverantören.

18 §
Den kontoförvaltande betaltjänstleverantören ska behandla en begäran om uppgifter som överförs via en leverantör av kontoinformationstjänster på samma sätt som en begäran direkt från betaltjänstanvändaren, såvida det inte finns objektiva skäl för en annan behandling.

5 kap. 19 §

Se Lagrådets synpunkter under 5 kap. 13 §.

5 kap. 20 §

Lagrådet föreslår att rubriken närmast före paragrafen och paragrafen utformas enligt följande.

Skyldighet att ge åtkomst eller tillträde till betalkonto

Den kontoförvaltande betaltjänstleverantören får vägra en leverantör av en betalningsinitieringstjänst åtkomst till ett betalkonto, endast om den kontoförvaltande leverantören av skäl som är objektivt motiverade och tillräckligt underbyggda gör bedömningen att leverantören av initieringstjänsten obehörigen har fått tillträde till kontot eller obehörigen har initierat en betalningstransaktion från kontot.

Den kontoförvaltande betaltjänstleverantören får vägra en leverantör av en kontoinformationstjänst tillträde till ett betalkonto, endast om den kontoförvaltande leverantören av skäl som är objektivt motiverade och tillräckligt underbyggda gör bedömningen att leverantören av informationstjänsten obehörigen har fått åtkomst till kontot.

Den kontoförvaltande betaltjänstleverantören ska medge åtkomst eller tillträde till betalkontot så snart det inte längre finns skäl för vägran.

5 kap. 21 §

Lagrådet föreslår att paragrafen utformas enligt följande.

Innan den kontoförvaltande betaltjänstleverantören enligt 20 § vägrar åtkomst eller tillgång till ett betalkonto ska leverantören på avtalat sätt underrätta betaltjänstanvändaren. I underrättelsen ska skälen för vägran anges. Om användaren inte kan underrättas innan åtkomst eller tillgång vägras, ska en underrättelse lämnas så snart som möjligt efter vägran.

Betaltjänstanvändaren får inte underrättas enligt första stycket om en underrättelse är oförenlig med andra föreskrifter. En underrättelse får inte heller lämnas om det är motiverat av säkerhetsskäl.

5 kap. 22 §

Lagrådet föreslår att paragrafen utformas enligt följande.

Den kontoförvaltande betaltjänstleverantören ska omedelbart underrätta Finansinspektionen om en vägran enligt 20 §. I underrättelsen ska skälen för vägran anges.

5 kap. 23–26 §§

I paragraferna bör vissa redaktionella ändringar göras. Vidare hänvisas till vad som sägs under 5 kap. 13 § om säker kommunikation. Lagrådet föreslår att paragraferna utformas enligt följande.

23 §
Den kontoförvaltande betaltjänstleverantören ska, på begäran av en betaltjänstleverantör som har gett ut ett kortbaserat betalningsinstrument, omedelbart ge ett klart besked om det belopp som krävs för genomförande av en kortbaserad betalningstransaktion är tillgängligt på betalarens betalkonto eller inte, om

1. betalarens betalkonto är tillgängligt online vid tidpunkten för begäran, och
2. betalaren uttryckligen har godkänt att den kontoförvaltande betaltjänstleverantören lämnar ett sådant besked.

Begäran ger inte den kontoförvaltande betaltjänstleverantören rätt att reservera medel på betalarens betalkonto.

På begäran av betalaren ska den kontoförvaltande betaltjänstleverantören underrätta betalaren om identiteten på den betaltjänstleverantör som begärt ett besked som avses i första stycket samt om det svar som lämnats.

24 §
Den betaltjänstleverantör som har gett ut ett kortbaserat betalningsinstrument får begära ett sådant besked som avses i 23 § om

1. betalaren uttryckligen har godkänt att en sådan begäran görs, och
2. betalaren har initierat betalningstransaktionen genom att använda ett kortbaserat betalningsinstrument som getts ut av betaltjänstleverantören.

Betaltjänstleverantören får inte lagra eller använda det svar som den kontoförvaltande betaltjänstleverantören lämnar för andra syften än för att genomföra transaktionen.

25 §
Den betaltjänstleverantör som enligt 24 § begär ett besked ska tillämpa säker kommunikation och innan beskedet begärs autentisera sig gentemot den kontoförvaltande betaltjänstleverantören.

26 §
Bestämmelserna i 23–25 §§ gäller inte för betalningstransaktioner som initieras genom kortbaserade betalningsinstrument där det lagras elektroniska pengar, definierade i 1 kap. 2 § 2 lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

5 kap. 27 §

För att uttrycka att ett visst handlande ska ske så snabbt som möjligt används i det remitterade förslaget ”utan onödigt dröjsmål” och ”utan dröjsmål” (se 5 kap. 27, 48, 54 och 60 §§, 5 a kap. 3 och 4 §§ samt 8 kap. 5, 13 och 21 §§). Enligt Lagrådets mening bör de olika uttryckssätten genomgående ersättas med ”så snart det kan ske”. I 5 kap. 27 § bör, förutom den nu föreslagna ändringen, även en justering i första stycket göras för att det klarare ska framgå vad som får reserveras. Paragrafen får då följande lydelse.

Om en kortbaserad betalningstransaktion initieras av eller via betalningsmottagaren och det exakta beloppet inte är känt vid tidpunkten för betalarens godkännande av genomförandet av transaktionen, får betalarens betaltjänstleverantör reservera medel på betalarens betalkonto endast för täckning av transaktionen och om betalaren har godkänt det exakta belopp som reservationen avser.

Betalarens betaltjänstleverantör ska frigöra de medel som har reserverats på betalarens betalkonto så snart det kan ske efter att ha tagit emot information om betalningstransaktionens exakta belopp eller efter att ha tagit emot betalningsordern.

5 kap. 33 §

Sista meningen i paragrafen bör tydligare ge uttryck för att det är betalaren som initierar betalningsordern och formuleras enligt följande.

Detta gäller även om betalaren initierat betalningsordern via en leverantör av betalningsinitieringstjänster.

5 kap. 37 §

Lagrådet föreslår att paragrafens första stycke utformas enligt följande.

Efter de tidpunkter som anges i 35 och 36 §§ får betalningsordern återkallas endast om detta har avtalats mellan betaltjänstanvändaren och berörd betaltjänstleverantör. För att återkallelse efter de tidpunkter som anges i 36 § första och andra styckena ska få ske i fråga om en betalningstransaktion som har initierats av betalningsmottagaren, krävs att även betalningsmottagaren godkänner återkallelsen.

5 kap. 42 och 43 §§

Paragraferna bör med några redaktionella ändringar formuleras enligt följande.

42 §
Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska valutera betalningstransaktionens belopp och göra det tillgängligt på mottagarens betalkonto.

Valuteringsdagen för kreditering av betalningsmottagarens betalkonto ska bestämmas till senast den bankdag då betalningstransaktionens belopp krediteras mottagarens betaltjänstleverantörs konto.

Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska säkerställa att betalningstransaktionens belopp ställs till mottagarens förfogande så snart som möjligt efter det att beloppet krediteras mottagarens leverantörs konto. Detta gäller även betalningar inom en och samma betaltjänstleverantör.

Valuteringsdagen för debitering av betalarens betalkonto ska bestämmas till tidigast den dag då betalningstransaktionens belopp debiteras detta betalkonto.

43 §
Om betalningsmottagaren inte har något betalkonto hos betaltjänstleverantören som tar emot medlen, ska leverantören göra dem tillgängliga för mottagaren inom den tid som anges i 40 och 41 §§.

5 kap. 45 §

Paragrafen behandlar parternas ansvar när en betalningsorder lämnas med användning eller uppgivande av en unik identifikationskod.

Artikel 88 i direktivet får förstås så att den reglerar bara betaltjänst-användarens relation till sin betaltjänstleverantör. Detta bör framgå av lagtexten.

Lagrådet föreslår att paragrafens första och fjärde stycken, i förtydligande syfte, ges följande lydelse, som ligger närmare ordalydelsen i direktivet.

Om en betalningsorder lämnas med hjälp av en unik identifikationskod, ska betalarens betaltjänstleverantör anses ha utfört betalningsordern korrekt såvitt avser den betalningsmottagare som angetts i identifikationskoden.

Om det inte är möjligt att få tillbaka de medel som betalningstransaktionen avsåg trots att betalarens betaltjänstleverantör har vidtagit skäliga åtgärder enligt tredje stycket, ska betaltjänstleverantören på skriftlig begäran ge betalaren all tillgänglig information som denne behöver för att kunna inleda ett rättsligt förfarande för att få tillbaka medlen.

5 kap. 49 §

I paragrafen bör komma till tydligt uttryck att betaltjänstleverantören är skyldig att försöka spåra transaktionen även om denne inte är ansvarig för att transaktionen genomförts felaktigt. Lagrådet föreslår att paragrafen formuleras enligt följande.

Om en betalningstransaktion som initierats av betalaren inte genomförs eller genomförs bristfälligt, ska betalarens betaltjänstleverantör, oavsett dennes ansvar för det inträffade, på begäran av betalaren så snart som möjligt försöka spåra den initierade betalningstransaktionen och underrätta betalaren om resultatet. Detta ska vara avgiftsfritt för betalaren.

5 kap. 41 och 50 §§

I 50 § ges regler som har koppling till betalningstransaktioner som har initierats av eller via betalningsmottagaren. Paragrafen har samband med 41 § (nuvarande 19 §), som reglerar vissa tidsfrister i samband med transaktioner som initierats av eller via betalningsmottagaren. Den avser att genomföra artikel 83.3 i direktivet (jfr artikel 69.3 i första direktivet). Regleringen torde terminologiskt kunna förbättras.

Lagrådet föreslår att paragraferna utformas enligt följande.

41 § (nuvarande 19 §)
En betalningstransaktion enligt en betalningsorder som har initierats av eller via en betalningsmottagare ska slutföras inom de tidsfrister som har överenskommits mellan betalningsmottagaren och dennes betaltjänstleverantör.

För autogiro gäller att en betalningsorder ska lämnas i sådan tid att betalningstransaktionen kan slutföras på den överenskomna förfallodagen.

50 §
Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ansvarar gentemot mottagaren för att betalningstransaktionens belopp ställs till mottagarens förfogande enligt 42 § och för att en betalningsorder som initierats av eller via mottagaren överförs korrekt till betalarens betaltjänstleverantör så att betalningstransaktionen kan slutföras i enlighet med 41 §.

Om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har försökt att överföra en betalningsorder i enlighet med första stycket men misslyckats, ska mottagarens leverantör så snart som möjligt överföra den berörda betalningsordern på nytt till betalarens betaltjänstleverantör.

Om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte har överfört en betalningsorder enligt första stycket, ska betalningstransaktionens belopp valuteras på mottagarens betalkonto senast den dag då beloppet skulle ha valuterats om betalningsordern hade överförts korrekt.

5 kap. 51 §

Paragrafen reglerar betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs ansvar gentemot betalaren vid betalningstransaktioner som har initierats av eller via denne men genomförts bristfälligt. Artikel 89.2 i direktivet uppställer inte något krav på att betalarens betaltjänst-leverantör styrker att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har tagit emot beloppet för att undgå ansvar för att betala tillbaka beloppet eller återställa betalkontots ställning. Tredje stycket i paragrafen bör därför justeras för att stå i överensstämmelse med direktivet. Efter även några redaktionella ändringar bör andra och tredje styckena i paragrafen utformas enligt följande.

En betalares betaltjänstleverantör som är ansvarig enligt första stycket ska betala tillbaka betalningstransaktionens belopp till betalaren eller återställa det debiterade betalkontot till den ställning som kontot skulle ha haft om den bristfälligt genomförda transaktionen inte hade ägt rum. Valuteringsdagen för kreditering av betalarens betalkonto ska bestämmas till senast den dag då beloppet debiterades kontot.

Andra stycket gäller inte om en betalningstransaktion inte genomförs i enlighet med 40 § men betalarens betaltjänstleverantör kan visa att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ändå har tagit emot beloppet. Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska då valutera beloppet på betalningsmottagarens betalkonto senast den dag då beloppet skulle ha valuterats om transaktionen hade genomförts korrekt.

5 kap. 52 §

Paragrafen bör, i likhet med 5 kap. 49 §, formuleras så att det kommer till tydligt uttryck att mottagarens betaltjänstleverantör är skyldig att försöka spåra transaktionen även om denne inte är ansvarig för att transaktionen genomförts bristfälligt. Paragrafen kan lämpligen ges följande lydelse.

Om en betalningstransaktion som initierats av eller via betalnings-mottagaren inte genomförs eller genomförs bristfälligt, ska mottagarens betaltjänstleverantör, oavsett dennes ansvar för det inträffade, på begäran av mottagaren så snart som möjligt försöka spåra den initierade

betalningstransaktionen och underrätta mottagaren om resultatet. Detta ska vara avgiftsfritt för mottagaren.

5 kap. 55–61 §§

Paragraferna reglerar ansvaret vid en obehörig användning av ett betalningsinstrument. Lagrådet lämnar i inledningen till yttrandet vissa allmänna synpunkter på regleringen, främst vad gäller placeringen och det begränsade tillämpningsområdet.

En betaltjänstanvändare ansvarar i princip för alla de transaktioner med betalningsinstrumentet som är behöriga, dvs. genomförs med erforderligt samtycke. Som utgångspunkt ansvarar användaren däremot inte för obehöriga transaktioner. Av allmänna fordrings-rättsliga principer följer att en betaltjänstanvändare inte är betalningsansvarig för en fordran som uppkommit genom att någon obehörigen har använt hans eller hennes betalningsinstrument. Paragraferna reglerar när betaltjänstanvändaren – trots denna utgångspunkt – helt eller delvis själv får bära ansvaret för de obehöriga transaktionerna. Enligt praxis i underrätter och Allmänna reklamationsnämnden har betaltjänstanvändaren bevisbördan för att transaktionerna är obehöriga men det krävs inte mer än att det kan antas att så är fallet (jfr även artikel 72 i direktivet om leverantörens bevisbörda för vissa främst tekniska förhållanden).

På motsvarande sätt som enligt 2010 års lag om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument finns det en reglering om självrisk och, i konsumentförhållande, ett ansvarstak vid grov oaktsamhet. Självrisken föreslås sänkt från 1 200 kr till 400 kr. Ansvarstaket ska vara oförändrat 12 000 kr. Liksom enligt 2010 års lag gäller självrisken och ansvarstaket för alla de föranledda obehöriga transaktionerna; har det skett flera obehöriga transaktioner av en eller flera personer och överstiger transaktionerna 400 kr resp.

12 000 kr ansvarar betaltjänstanvändaren ändå inte för mer än det beloppet. En betydelsefull förändring är att betaltjänstanvändaren inte ska stå för något belopp om betaltjänstleverantören har underlåtit att kräva stark kundautentisering.

I de föreslagna paragraferna används ”betalaren” för att identifiera den som ska ansvara för transaktionen. Begreppet betalare passar dock inte i sammanhanget, framför allt med hänsyn till den definition av ”betalare” som finns i 1 kap. 4 § och som bygger på att det rör sig om en godkänd transaktion. I stället bör – liksom i 2010 års lag – begreppet kontohavare användas, vilket också stämmer bättre överens med innebörden av ett betalningsinstrument.

I 55 § finns regler om betaltjänstleverantörens skyldigheter vid obehöriga transaktioner. Enligt 55 § första stycket är leverantören skyldig att i princip på en gång återställa kontot till den ställning det skulle ha haft om transaktionerna inte hade gjorts. I sak torde regleringen inte innebära någon större förändring i förhållande till 2010 års lag. Också enligt den lagen är leverantören skyldig att återställa kontot. Av viss betydelse, bl.a. i räntehänseende, är däremot det undantag från den omedelbara återställandeskyldigheten som finns i 55 § andra stycket och som ger betaltjänstleverantören skälig tid att undersöka transaktionen. I remissens förslag gäller undersökningstiden bara när det finns anledning att misstänka att kontohavaren genom svikligt handlande har bidragit till transaktionen. Betaltjänstdirektivet bör emellertid förstås så att tiden ska gälla i alla de situationer där det finns anledning att misstänka att de aktuella transaktionerna i själva verket är behöriga.

Bestämmelserna om självrisk finns i 56 §. Regleringen har här fått en komplicerad och delvis ohanterlig utformning. Enligt paragrafen ”får” betaltjänstleverantören kräva ut en självrisk. Vid föredragningen har

upplysts att tanken är att betaltjänstleverantören inte ska vara skyldig att kräva självrisken. Det avgörande för civilrättslig lagstiftning måste emellertid vara om någon i lagen har fått en rättighet eller inte; det är självklart att den som fått rättigheten själv får bestämma om den ska utnyttjas i det enskilda fallet. Enligt paragrafen ska vidare självrisken kunna utgå om betalningsinstrumentet ”kommit bort eller obehörigen använts”. Men enbart det förhållandet att betalningsinstrumentet har kommit bort kan inte medföra någon självrisk; en förutsättning måste ju alltid vara att det verkligen också har gjorts en obehörig transaktion med instrumentet. De undantag som föreskrivs i andra stycket från självrisken blir därmed också svåra att förstå och tillämpa, särskilt med beaktande av den skyldighet som enligt 60 § alltid åvilar kontohavaren att underrätta betaltjänstleverantören om obehöriga transaktioner. Inte heller hanterar regleringen en del situationer där en självrisk rimligen inte ska utgå, t.ex. vid s.k. skimning och i fall där kontohavaren tvingats lämna ifrån sig sitt kort och sin kod.

Lagrådet konstaterar att reglerna i första och andra betaltjänst-direktiven i grunden inte skiljer sig åt och ger ett inte obetydligt utrymme vid genomförandet (jfr i fråga om första direktivet prop. 2009/10:122 s. 15 f.). Den bakomliggande tanken i direktiven är att kontohavaren ska stå för självrisken för en obehörig transaktion när han eller hon kan lastas för transaktionen på något sätt – eller med andra ord om kontohavaren har underlåtit att skydda den personliga behörighetsfunktionen.

Enligt Lagrådets mening bör bestämmelsen utformas i närmare anslutning till vad som gäller enligt 2010 års lag.

Regleringen i 59 § är avsedd för fall där stark kundautentisering inte har använts. Stark kundautentisering är definierad i 1 kap. 4 §. Om

betaltjänstleverantören inte har krävt stark kundautentisering, ska kontohavaren enligt första stycket inte behöva stå för någon självrisk eller något belopp ens om han eller hon handlat särskilt klandervärt. Regleringen får anses gå ganska långt i konsumentskyddet, men den följer av direktivets krav. Betaltjänstleverantören ska i princip få stå hela risken för att systemet inte är tillräckligt säkert. Betaltjänstleverantörens risk mildras dock i viss mån av paragrafens andra stycke. Detta gäller inte förhållandet mellan kontohavaren och betaltjänstleverantören utan mellan å ena sidan denna betaltjänstleverantör och å andra sidan betalningsmottagaren eller mottagarens betaltjänstleverantör. Med bestämmelsen där vill man uppnå att betaltjänstleverantören kan föra kostnaderna för de obehöriga transaktionerna vidare till andra inblandade aktörer. Enligt Lagrådets mening är det tveksamt om den föreslagna regleringen täcker alla de situationer som kan uppstå där leverantören inte bör stå den slutliga kostnaden. Den närmare utformningen av andra stycket bör övervägas ytterligare.

Lagrådet föreslår att bestämmelserna utformas enlig följande.

Obehöriga transaktioner

Betaltjänstleverantörens skyldighet att återställa kontot

(§) Har det genomförts en obehörig transaktion från en kontohavares konto, ska kontohavarens betaltjänstleverantör återställa kontot till den ställning som det skulle ha haft om transaktionen inte hade genomförts, om inte annat följer av (56–60 §§). Återställandet ska ske omedelbart och senast i slutet av den bankdag som inträffar efter det att betaltjänstleverantören har fått kännedom om transaktionen. Om det finns anledning att misstänka att transaktionen är behörig, har betaltjänstleverantören dock rätt till en skälig tid för att undersöka saken. Valuteringsdagen ska bestämmas till senast den dag då beloppet debiterades.

Om kontot inte återställs omedelbart eller senast i slutet av den bankdag som inträffar efter det att betaltjänstleverantören har fått kännedom om transaktionen, ska leverantören skriftligen underrätta Finansinspektionen om anledningen.

Den kontoförvaltande betaltjänstleverantören ska återställa kontot, även om den obehöriga transaktionen har initierats av en leverantör av betalnings-initieringstjänster.

Kontohavarens ansvar

(§) Om obehöriga transaktioner från en kontohavares konto har kunnat genomföras till följd av att kontohavaren har underlåtit att skydda sin personliga behörighetsfunktion, ansvarar kontohavaren för beloppet, dock högst 400 kr.

(§) Om obehöriga transaktioner från en kontohavares konto har kunnat genomföras till följd av att en skyldighet enligt (6 §) åsidosatts genom grov oaktsamhet, ansvarar kontohavaren för hela beloppet.

Är kontohavaren konsument, är ansvaret enligt första stycket begränsat till högst 12 000 kr. Har kontohavaren handlat särskilt klandervärt, ansvarar han eller hon dock för hela beloppet.

(§) Oavsett vad som anges i (56 och 57 §§), ansvarar kontohavaren inte för något belopp som har belastat kontot efter det att kontohavaren har anmält till betaltjänstleverantören att betalningsinstrumentet ska spärras. Detta gäller dock inte om kontohavaren genom svikligt förfarande har orsakat eller bidragit till de obehöriga transaktionerna.

När stark kundautentisering inte har använts

(§) Om kontohavarens betaltjänstleverantör inte har använt stark kundautentisering när kontohavaren initierat en elektronisk betalningstransaktion, ansvarar betaltjänstleverantören för hela beloppet för de obehöriga transaktionerna, oavsett vad som anges i (56 och 57 §§). Detta gäller dock inte om kontohavaren genom svikligt förfarande har orsakat eller bidragit till de obehöriga transaktionerna.

Andra styckets utformning bör övervägas ytterligare.

Kontohavarens ansvar att underrätta betaltjänstleverantören

(§) Om kontohavaren inte underrättar betaltjänstleverantören så snart det kan ske efter att ha fått vetskap om de obehöriga transaktionerna, ansvarar kontohavaren för hela beloppet. Detsamma gäller om betaltjänst-leverantören har lämnat information om transaktionerna till kontohavaren och denne inte underrättar leverantören inom tretton månader från det att beloppen belastade kontot.

Underrättelse enligt första stycket ska göras till den kontoförvaltande betaltjänstleverantören, även om den obehöriga transaktionen har initierats av en leverantör av betalningsinitieringstjänster.

Kontohavarens ansvar för annans handlande

(§) Om även någon annan än kontohavaren är behörig enligt kontoavtalet att använda ett betalningsinstrument, ska, vid bedömningen enligt (55–60 §§) av om kontohavaren ansvarar för något belopp, den andra personens handlande räknas som om kontohavaren själv hade handlat.

5 kap. 62 §

Lagrådet föreslår att paragrafen utformas närmare 63 §, dvs. enligt följande.

Om en betaltjänstleverantör eller mellanhand som inte är ansvarig mot betaltjänstanvändaren enligt 47–53 §§ eller (55–59 §§) har orsakat att en betalningstransaktion inte genomförts eller genomförts bristfälligt eller att en obehörig betalningstransaktion genomförts, ska leverantören eller mellanhanden ersätta den betaltjänstleverantör som är ansvarig mot betaltjänstanvändaren för de förluster, inbegripet belopp som betalats till betaltjänstanvändaren, som uppkommit hos denna betaltjänstleverantör enligt 47–53 §§ och (55–59 §§).

5 kap. 66 §

Lagrådet föreslår att paragrafen ges ett delvis annat innehåll. Förslaget och skälen för det har behandlats i det föregående (se under Allmänt om lagens tvingande karaktär).

5 a kap. 2–6 §§

Vissa redaktionella ändringar bör göras i paragraferna, vilket medför ändringar i paragrafbeteckningarna. Lagrådet föreslår att de ges följande lydelse.

2 §
En betaltjänstleverantör ska till Finansinspektionen rapportera vilka operativa risker och säkerhetsrisker som är förknippade med de betaltjänster som leverantören tillhandahåller och vilka åtgärder som har vidtagits för att hantera dessa risker.

Betaltjänstleverantören ska till Finansinspektionen lämna statistiska uppgifter om svikliga förfaranden som har ägt rum i samband med användningen av leverantörens betaltjänster.

3 §
En betaltjänstleverantör ska så snart det kan ske underrätta Finansinspektionen om en allvarlig operativ incident eller säkerhetsincident som uppkommit i verksamheten. Finansinspektionen ska informera Riksbanken, andra berörda svenska myndigheter, Europeiska bankmyndigheten och Europeiska centralbanken.

Om incidenten påverkar eller kan påverka betaltjänstanvändarnas ekonomiska intressen, ska betaltjänstleverantören så snart det kan ske informera användarna om incidenten och om de åtgärder som kan vidtas för att begränsa risken för skada.

Stark kundautentisering

4 §
En betaltjänstleverantör ska tillämpa stark kundautentisering när betalaren
1. loggar in på sitt betalkonto online,
2. initierar en elektronisk betalningstransaktion, eller
3. genomför någon åtgärd på distans som kan innebära en risk för svikligt förfarande eller andra former av missbruk.

För elektroniska betalningstransaktioner på distans enligt första stycket 2 ska betaltjänstleverantören tillämpa stark kundautentisering som kopplar transaktionen till ett specifikt belopp och en specifik betalningsmottagare.

När stark kundautentisering tillämpas ska betaltjänstleverantören vidta särskilda åtgärder för att skydda betaltjänstanvändarens personliga behörighetsfunktioner mot obehörig åtkomst och förvanskning.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av tekniska standarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 98 i betaltjänstdirektivet.

5 §
En kontoförvaltande betaltjänstleverantör som tillhandahåller betaltjänstanvändaren ett betalkonto som är tillgängligt online ska göra det möjligt för leverantörer av betalningsinitieringstjänster och kontoinformationstjänster att förlita sig på den autentisering som den kontoförvaltande betaltjänstleverantören tillhandahåller betaltjänstanvändaren.

7 kap. 4 och 5 §

Lagrådet föreslår att paragraferna, och rubriken till kapitlet, utformas enligt följande.

7 kap. Betaltjänstleverantörers tillträde till betalningssystem och tillgång till betalkontotjänster

4 §
Om en deltagare i ett betalningssystem enligt lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden tillåter en betaltjänstleverantör som inte är deltagare i systemet att sända överföringsorder genom systemet, ska deltagaren på ett objektivt, icke-diskriminerande och proportionellt sätt ge även andra betaltjänstleverantörer som begär det motsvarande möjlighet. För sådant indirekt tillträde gäller vad som anges i 1 §.

Om en deltagare nekar sådant tillträde till betalningssystem som avses i första stycket, ska deltagaren ge betaltjänstleverantören skälen för detta.

5 §
Ett kreditinstitut ska på objektiva, icke-diskriminerande och proportionella grunder ge betaltjänstleverantörer som begär det tillgång till kreditinstitutets betalkontotjänster. Sådan tillgång ska ges i den omfattning som krävs för att betaltjänstleverantörer obehindrat och effektivt ska kunna tillhandahålla sina betaltjänster.

Om ett kreditinstitut nekar tillgång till institutets betalkontotjänster, ska institutet meddela Finansinspektionen och ange skälen för den nekade tillgången.

8 kap. 4 §

Lagrådet föreslår att paragrafens första stycke utformas enligt följande.

Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet, i den utsträckning som följer av betalkontodirektivet och betaltjänstdirektivet, samarbeta och utbyta information med motsvarande behöriga myndigheter inom EES. Samarbete och informationsutbyte ska ske även med Europeiska centralbanken, nationella centralbanker, Europeiska kommissionen, Europeiska bankmyndigheten och andra behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med unionsrätt som är tillämplig på betaltjänstleverantörer.

8 kap. 5 §

Lagrådet föreslår att punkterna 3 och 4 i paragrafens första stycke utformas enligt följande.

3. tillstånd som har återkallats,

4. vilka registrerade betaltjänstleverantörer som inte längre uppfyller villkoren för registrering enligt 2 kap. 3 §.

I tredje stycket bör ”utan dröjsmål” ändras till ”så snart det kan ske”.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Enligt punkten 1 ska lagen träda i kraft den 1 maj 2018, med undantag för de paragrafer som är beroende av att vissa tekniska standarder beslutas av Europeiska kommissionen och som därför ska träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Avsikten torde vara att de undantagna paragraferna inte ska träda i kraft före den 1 maj 2018; deras tillämplighet hänger samman med lagen i övrigt. Bemyndigandet till regeringen får förstås på detta sätt.

I punkten 3 finns en övergångsreglering i fråga om den som vid ikraftträdandet har tillstånd att bedriva verksamhet som betalnings-institut. Med stöd av detta tillstånd får verksamheten bedrivas till och med den 1 september 2018 men inte därefter. Under övergångstiden ska Finansinspektionen ta upp tillståndsfrågan till förnyad prövning och besluta huruvida tillstånd ska ges utifrån den nya regleringen. Om Finansinspektionen inte inom den tiden beslutar om tillstånd, får verksamheten inte längre bedrivas. Samma ordning gäller enligt punkten 4 för registrerade betaltjänstleverantörer och enligt punkten 5 för systemoperatörstjänster. Övergångstiden är då till och med den 13 januari 2019 respektive den 13 januari 2020. Förslaget går tillbaka på artikel 109 i direktivet.

Enligt Lagrådets mening kan det ifrågasättas om övergångs-regleringen tillgodoser de hänsyn som vid lagstiftning normalt bör tas till välförvärvade rättigheter och berättigade förväntningar. Ett direktiv

ska tolkas mot bakgrund av allmänt vedertagna utgångspunkter av det slaget.

En första fråga gäller längden på övergångstiden. Direktivet ska vara genomfört den 13 januari 2018, men lagändringarna ska träda i kraft först den 1 maj 2018. I lagrådsremissen diskuteras vilka konsekvenser denna försening bör få för övergångsregleringen, varvid slutsatsen blir att övergångstiden bör skjutas fram med ett antal månader. Vid överväganden beaktas bara intresset av att Finansinspektionen ska hinna ta ställning till huruvida nya tillstånd och undantag ska beviljas. Enligt Lagrådets uppfattning måste hänsyn tas också till de förväntningar som företagen har rätt till på grund av direktivet.

Enligt direktivtexten ska ett betalningsinstitut få fortsätta bedriva sin verksamhet med stöd av det erhållna tillståndet till och med den 13 juli 2018. En registrerad betaltjänstleverantör ska få bedriva verksamheten till och med den 13 januari 2019, en systemoperatör till och med den 13 januari 2020. Ett grundläggande syfte måste anses vara att företagen på detta sätt ska få en rimlig tid för att anpassa sig till de nya krav som följer med direktivet. Direktivet får tolkas så att längden på denna övergångstid är fastlagd i direktivet, dvs. till sex månader, tolv månader respektive 24 månader efter ikraftträdandet.

Det försenade genomförandet av direktivet kan inte gärna få leda till att företagen nu går miste om den övergångstid som de har rätt att förvänta sig på grund av direktivet; att staten inte har uppfyllt sitt internationella åtagande om genomförande i tid bör inte gå ut över dem. Det förhållandet att det allmänt sett kan vara angeläget att harmoniseringen uppnås så snart som möjligt föranleder ingen

annan bedömning, inte heller att en del spörsmål av gränsöverskridande art kanske kan uppkomma.

Övergångstiden bör därmed bestämmas för betalningsinstitut till och med den 1 november 2018, för registrerade betaltjänstleverantörer till och med den 1 maj 2019 och för systemoperatörer till och med den 1 maj 2020.

En annan fråga gäller den närmare utformningen av övergångsregleringen. Enligt punkterna 3–5 upphör ett meddelat tillstånd respektive ett beviljat undantag att gälla automatiskt om Finansinspektionen inte beslutar om ett nytt tillstånd eller ett nytt undantag under övergångstiden. Enligt Lagrådets mening framstår denna ordning som tveksam, inte minst med beaktande av att de nya bestämmelserna ju som regel i praktiken bara innebär ganska små förändringar av de krav som ställs på verksamheterna. Tillåtligheten av den fortsatta verksamheten blir också beroende av hanteringen hos Finansinspektionen – och av inspektionens resurser – på ett sätt som kan föranleda invändningar ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Ett företag, som under lång tid har bedrivit verksamhet med stöd av ett tillstånd, kan tvingas upphöra med denna bara för att Finansinspektionen inte i tid beslutar om ett nytt tillstånd. Och detta gäller även i de situationer där de nya kraven inte har någon avgörande betydelse för verksamheten.

Det är i och för sig viktigt att lagändringarna får ett effektivt genomslag. Enligt Lagrådets uppfattning är det samtidigt angeläget att så långt som möjligt, utan att direktivet överträds, underlätta övergången till den ändrade betaltjänstlagen för de företag som bedriver verksamhet och som har berättigade förväntningar på att kunna fortsätta med detta efter lagens ikraftträdande. I den fortsatta beredningen bör övervägas om det inte är en mera ändamålsenlig

ordning att beviljade tillstånd och undantag fortsätter att gälla efter övergångstiden om inte Finansinspektionen beslutar något annat. En alternativ ordning kan alltså vara att företagen får fortsätta att bedriva verksamheten till dess att Finansinspektionen har prövat saken och vägrat tillstånd eller undantag. Om denna ordning väljs bör det krävas att företagen har gett in en ansökan senast vid en viss tidpunkt (jfr lagen, 2016:51, med övergångsbestämmelser till lagen, 1998:1479, om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument). Såvitt Lagrådet kan bedöma hindrar direktivet inte en sådan övergångslösning (jfr artikel 109.2).

Den sistnämnda frågan aktualiseras inte lika tydligt i punkten 6, eftersom det där handlar om en verksamhet som vid ikraftträdandet inte bedrivs utifrån ett beviljat tillstånd utan blir tillståndspliktig i och med lagändringarna. Övergångstidens längd bör även för denna verksamhet bestämmas med beaktande av vad Lagrådet anför om punkterna 3–5.

Det kan noteras att övergångsregleringen i punkterna 5 och 6 omfattar endast juridiska personer. Det kan inte uteslutas att verksamhet bedrivs i annan form. Regleringen torde behöva ges en mera generell tillämplighet.

I punkten 7 finns en speciell reglering. Den är motiverad av det förhållandet att vissa paragrafer, som är beroende av tekniska standarder, enligt punkten 1 ska träda i kraft först vid ett senare tillfälle än lagen i övrigt. Med punkten 7 ska enligt remissen förhindras att en betaltjänstleverantör missbrukar det senare ikraftträdandet. Eftersom bestämmelsen emellertid synes vara avsedd att tillämpas under lagens hela giltighetstid, passar den egentligen inte som en övergångsreglering.

Punkten 7 bör åtminstone omformuleras så att ett sådant syfte framgår. Ett sätt kan i så fall vara följande.

7. En kontoförvaltande betaltjänstleverantör, som vid ikraftträdandet enligt sina tekniska rutiner godtar viss identifikation och kommunikation med betalare eller med leverantörer av betalningsinitieringstjänster eller kontoinformationstjänster, får inte därefter och fram till ikraftträdandet av 5 kap. 10, 13, 17, 19 och 25 §§ och 5 a kap. 5 § på ett otillbörligt sätt vägra sådan identifikation eller kommunikation som sker i enlighet med rutinerna.

Enligt Lagrådets mening är det emellertid tveksamt om en sådan ordning har tillräckligt stöd i direktivregleringen.

Det synes inte finnas utrymme i direktivet för att kräva att betaltjänstleverantörerna ska godta sådan identifikation och kommunikation som dessa använder i dag redan vid ikraftträdandet av lagen. Enligt vad som upplysts vid föredragningen bygger den identifikation och kommunikation som förekommer huvudsakligen på att leverantörerna av betalningsinitierings- eller kontoinformationstjänster enligt avtal med kunderna bereds möjlighet att använda sig av kundernas avtalade rätt till kommunikation och kundernas identifiering. Denna identifikation och kommunikation är inte uttryckligen reglerad i betaltjänstlagen. Det är därför inte givet att man kan föreskriva en förpliktelse för betaltjänstleverantörerna att efter lagens ikraftträdande fortsätta att acceptera sådana förfaranden när det inte finns en lagreglerad plikt att acceptera dessa. Tvärtom synes det ligga närmare till hands att betaltjänstleverantörernas eventuella plikt att fortsätta att acceptera det som i dag accepteras får vila på mer grundläggande principer om icke-diskriminering och likabehandling.

Enligt remissen genomförs artikel 115.6 i direktivet genom den föreslagna regleringen. I den bestämmelsen anges att medlemsstaterna ska se till att ”enskilda kontoförvaltande betaltjänstleverantörer, fram till dess att kontoförvaltande betaltjänstleveran-

törer följer de tekniska standarder för tillsyn som avses i punkt 4, inte missbrukar den bristande efterlevnaden för att blockera eller förhindra användningen av" aktuella tjänster. Av punkten 4 följer att medlemsstaterna ska se till att åtgärderna tillämpas från och med 18 månader efter dagen för ikraftträdandet av de tekniska standarderna. De tekniska standarderna träder alltså i kraft viss dag och åtgärderna ska tillämpas av betaltjänstleverantörerna 18 månader därefter.

Regleringen i artikel 115.6 synes alltså ta sikte på fallet att en betaltjänstleverantör av något skäl ännu inte tillämpar de föreskrivna tekniska standarderna när dessa ska börja tillämpas, dvs. 18 månader efter ikraftträdandet. I ett sådant fall krävs enligt regleringen att betaltjänstleverantören inte missbrukar detta förhållande till nackdel för dem som tillhandahåller aktuella tjänster. Det kan diskuteras om regleringen över huvud är en övergångsreglering eller en materiell regel om en förpliktelse för den betaltjänstleverantör som vid tiden då lagens regler ska börja tillämpas ännu inte anpassat sina system till de tekniska standarderna. Oavsett vilket bör direktivets krav på betaltjänstleverantörerna anges i enlighet med vad som nu anförts.

Enligt Lagrådets mening kan det finnas behov av ett par ytterligare övergångsbestämmelser, utöver dem som föreslås i remissen.

Genom lagändringarna blir s.k. uppräkningsverksamhet tillståndspliktig (jfr 2 kap. 6 § 1). I remissen föreslås det inte någon övergångsreglering för sådan verksamhet. Lagrådet förordar att det tas in en reglering, förslagsvis utformad efter mönster av punkten 6.

I remissen saknas det särskilda övergångsregler för de nya civilrättsliga bestämmelserna; direktivet tar inte heller upp den saken.

Det brukar anses att man bör undvika att ny lag rubbar förutsättningarna för ingångna avtal. Normalt bör rättsliga konsekvenser inte knytas till en handling som vidtogs eller förhållanden som inträffade före lagstiftningens ikraftträdande. Huvudprincipen är därför att ny lag bör tillämpas bara på avtal ingångna efter lagens ikraftträdande. Så har man i allmänhet sett det även i konsumentsammanhang. Bara om det är av särskild vikt att konsumenterna omedelbart får det skydd som lagen syftar till, bör ny lag tillämpas på redan ingångna avtal (jfr prop. 2003/04:150 s. 359).

Lagrådet konstaterar att de nya reglerna om obehöriga transaktioner i vissa avseenden stärker konsumentskyddet, särskilt den sänkta självrisken och betaltjänstleverantörens fulla ansvar när stark kundautentisering inte har krävts. Enligt Lagrådets mening är det dock inte motiverat att frångå principen om att ny lag bör tillämpas endast på avtal som ingås efter i ikraftträdandet. Ingångna avtal om betalningsinstrument bör i stället följa 2010 års lag om obehöriga transaktioner. Motsvarande bedömning gjordes vid införandet av 2010 års lag, vilken också innebar ett stärkt konsumentskydd i förhållande till 34 § konsumentkreditlagen som då upphävdes men fick fortsätta att gälla för ingångna avtal (se prop. 2009/10: 122 s. 21 f.).

Det finns olika synsätt på om det behövs en uttrycklig övergångsbestämmelse om detta. Ett sätt att se saken är att den allmänna rättsgrundsatsen inte behöver komma till uttryck i en bestämmelse. Om det inte finns någon övergångsbestämmelse för gamla avtal, så innebär det alltså att den nya lagen inte gäller för dem. Men som Lagrådet har anfört i tidigare sammanhang kan det ändå finnas ett värde med en övergångsbestämmelse (se prop. 1984/85:110 s. 366 f.). Lagstiftningen blir klarare och man kan hindra att missuppfattningar om lagändringarnas innebörd uppkommer och

medför rättsförluster. Ifall det rör sig om konsumentskyddande lagstiftning talar naturligtvis detta förhållande med styrka för en uttrycklig bestämmelse; principen om att ny lag inte tillämpas på gamla avtal är då inte lika stark.

Lagrådet förordar därmed att en på vanligt sätt utformad övergångsbestämmelse med denna innebörd tas in i lagen.

Remissens förslag innehåller också en del nya civilrättsliga regler som inte på samma sätt kan sägas utgå från att det föreligger ett ingånget avtal men som i stället bygger på att t.ex. ett visst handlande företas. Som exempel kan nämnas nya 4 kap. 2 § andra stycket och 5 kap. 1 § andra stycket. I den fortsatta beredningen kan det finnas anledning att uppmärksamma om dessa regler bör föranleda någon särskild övergångsreglering. Enligt Lagrådets bedömning ligger det närmast till hands att inte låta den nya lagen få verkan i fråga om åtgärder som vidtogs före ikraftträdandet eller förhållanden som förelåg då. Någon övergångsbestämmelse torde i så fall inte behövas; det lär stå tillräckligt klart att lagen är att förstå på det sättet. Om däremot bedömningen görs att lagen ska ges verkan bakåt i tiden, bör detta framgå av en särskild övergångsregel (jfr i fråga om ändringar i 36 § avtalslagen prop. 1975/76:81 s. 149 och prop. 1994/95:17 s. 83).

Lagändringarna innebär att nya näringsrättsliga krav ställs på de berörda företagen. Detta medför att befintliga avtal kan behöva ändras för att avspegla kraven. Det kan vara så att dessa avtal inte ger någon rätt till ändring av villkoren på grund av nya krav av det aktuella slaget. I linje med vad Lagrådet anför om ny lags tillämplighet på ingångna avtal gäller här att parternas möjlighet att själva komma överens om avtalsvillkor inte utan vägande skäl bör bli föremål för ingripande genom särskild lagstiftning. I den fortsatta

beredningen bör ändå övervägas om det är motiverat med en övergångsregel som tillåter ett särskilt förfarande för ändringar i ramavtal i syfte att uppfylla de nya näringsrättsliga kraven. Lagrådet hänvisar till punkten 8 i övergångsbestämmelserna till nuvarande betaltjänstlag (jfr prop. 2009/10:220 s. 313 f.).

Förslaget till lag om ändring i lagen om elektroniska pengar

Enligt 1 kap. 3 § avses med betaltjänstleverantör enligt betaltjänstlagen bl.a. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillståndsplikt enligt lagen om elektroniska pengar. Det innebär att dessa institut och företag har rätt att erbjuda sådana kontoinformationstjänster som enligt förslaget ska regleras i betaltjänstlagen. I den senare lagen görs i olika hänseenden avsteg från den annars gällande regleringen när det är fråga om någon som levererar kontoinformationstjänster (se t.ex. 1 kap. 4 §, 1 kap. 6 §, 2 kap. 3 och 6 §§, 3 kap. 13, 17, 18, 19, 21, 23, 24, 26 och 28 §§, 4 kap. 4 b och 10 §§, 5 kap. 14–20 §§ och 5 a kap. 6 §).

Några särskilda regler rörande kontoinformationstjänster ges inte i förslaget till ändringar i lagen om elektroniska pengar. Det kan emellertid finnas skäl att göra motsvarande undantag från den annars gällande regleringen för kontoinformationstjänster. Det bör under den fortsatta beredningen övervägas i vilka av de paragrafer som nu föreslås eller där det föreslås ändringar som kontoinformationstjänsterna ska uttryckligen adresseras.

I fråga om de bestämmelser som har motsvarigheter i betaltjänstlagen hänvisar Lagrådet till vad som anförts om den lagen.

Förslaget till lag om ändring i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

1 kap. 2 §

För att det klart ska framgå att undantaget inte omfattar verksamhet med kontoinformationstjänster tillsammans med andra betaltjänster bör punkt 9 utformas enligt följande.

9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut, dock inte om verksamheten uteslutande avser kontoinformationstjänster,

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.